

Če si ogledamo novo vlado po njenih osebah in se oziramo na prijavitelne programe, vidimo, da je v istini do vlade prišla nemška levica združena s Poljaki. Da je temu v istini tako, sodijo tudi nemški konservativci. Kako je vrelo te dni mej njimi in kako so bili odločeni? Zapustiti konservativni klub Ebenhoch, Dipauli, Morsey in sploh inteligen ten del te skupine, — in vendar imajo oni poleg načelnika vlade kneza Windischgrätz a še dva ministra. Če so torej oni nezadovoljni, ki imajo tri ministre svojega prepričanja v novi vladi, če so oni nezadovoljni, ki nimajo drugega uprašanja, kakor versko šolo, in o kateri sami pravijo, da je ne kaže sedaj na dnevni red spravljati, — kaj naj rečemo se le mi Slovenci in Hrvatje?! Mi nimamo nijednega ministra svojega prepričanja in razvoj narodnega uprašanja naj miruje! Naravno je, da se nekateri nismo obotavljali s korakom, ki smo ga izvršili, in da smo izstopili iz konservativnega kluba (dobro-klici), kateri je zgubil tudi še zadnji smoter, namreč braniti, da ne pride levica do oblasti. Znano pa vam je tudi, da nas je izstopil le eden del iz kluba, samo 10 od naše ožje skupine, 8 Slovencev z vsehlin od Slovencev voljenim grofom Hohenwartom so ostali. Niso nas vodila s kolegi različna načela, da smo se razšli, in to se mi zdi potrebno naglasiti, da se razmere prav presojajo. Mi, ki smo izstopili, storili smo mi v prepričanju, da z vlado, v kateri so tako markantne politične osebe, kakor Plener in Wurmbbrand, z vlado, katere po svojih glasilih naglašajo, da ravno odstranjenje narodnih uprašanj je smoter koalicije in katere nam to sama izjavlja, rekoč, da narodno, za nas največje uprašanje naj miruje, — da s tako vlado ni poskušati nikakih dogovorov, od take vlade ni sprejemati nikakih obljub tem manj, ker imamo skušnje, da obljube, dane nam v veliko povolnejših razmerah, se nam niso izpolnile. Naši kolegi, kateri so ostali v koaliciji, so pa mnenja, da je tudi s to vlado poskušati govoriti, da jo je uprati, ali hoče naše zahteve izpolniti, — so pa tudi oni odločeni in, kakor se sliši, mej seboj zavezani izstopiti, če vlada naše zahteve odkloni. Ali in koliko so ali bodo naši kolegi izposlovali, o tem nas pouči najbližja bodočnost. Vsakako smo pa mi s svojim izstopom razmere poosttrili in zanimanje za slovenske težnje in zahteve vzbudili. Pravijo nam naši kolegi, da bi bili morali i mi v klubu ostati, da bi skupno naše zahteve označili in tako z večjim uspehom nastopili. Mi pa pravimo, da, če bi bili to storili, bi se nikdo in tudi vlada ne bila zmenila za Slovence in bi se bilo reklo, „za Slovence se ni bali, imeli smo jih še vselej, kjer in kadar smo hoteli“. Jaz ne trdim, da je to resnica, a drugi bi o nas to sodili. Mi smo marveč s svojim korakom razmere kar najbolj napeli in za izpolnjenje slovenskih teženj kar najugodnejše napravili. Pomisliti je, da je veliko, da je morda celo sistem odvisen od tega, da ostanejo sedmorica Slovencev v Hohenwartovem klubu. Če izstopijo še ti, menda ni dvojbe, da Hohenwart ne more ostati poslanec in voditelj stranke. Moralno bil bi siljen v tem slučaju odložiti mandat. Če on odstopi, razpade konservativni klub, ker to je znana stvar, da le njegova oseba vzdržuje klub. Če pa odpade klub, odpade eden iz trojice v koaliciji in nasledek mora biti ta, da se ali izrečno vlada v zmislu poljsko-levičarskem, kar se po našem mnenju že danes hoče in to z našimi glasovi, — ali da nastopi druga vlada, v kateri pa utegnejo biti zastopani razun Poljakov še drugi Slovani.

Toliko je torej odvisno od tega, da vlada ugodni našim v koaliciji ostalim kolegom. Razmere so torej v sedanjih okolnostih kar najugodnejše. In če se nam v istini izpolnijo naše zahteve, potem pa ne bode dvojbe, da smo bili mi, ki smo izstopili, kanoni, kar i smo dajali naglas pogajanju naših diplomatov z vlado. Toda saj do tega ne bode prišlo, ne more priti. Vlada, v kateri igrata važno ulogo Plener in Wurmbbrand, slovenskih zahtev ne more izpolniti, saj se proti njej upre vse Nemstvo. Mi smo osvedočeni, da se o tem kmalo preverijo naši, v klubu ostali kolegi, — preverijo o tem temveč, ker nas zagotavljajo, da jim ni za jedino ali drugo koncesijo, za kako pojedino šolo itd. — ampak da hočejo cel sistem naših zahtev, glede uradov in šol.

Dokler smo ločeni od svojih kolegov, morali smo se mej seboj organizovati in smo to storili, ne da bi ne katerokoli stran pre-judikovali. Iz naše izjave veste, da nismo stopili v strogo opozicijo, ampak da si samo varujemo proste roke. Tako stališče veleval nam ozir na naše kolege in nam daje možnost, da pri posameznih predlogah glasujemo brez ozirov na drugo, kakor na krst naroda, katerega zastopamo. Tako smo glasovali proti bramborskemu zakonu, ker le-ta zakon ne nalaga samo državi stalnih stroškov več milijonov, ampak kar je neprimerno hujše, je krvno breme, katero ta zakon ljudstvu nalaga. To se sedaj premalo vidi, a ljudstvo bode to skušilo, ki ne bode poznalo več brambovcev, kateri so se vezali po 8 tednov in potem še po 4 tedne, ampak bode videlo le redne vojake z dve- in 3letno službo. Najbrže utegnemo pa na drugo stran glasovati za začasni proračun, ker imamo to za državno potrebo in ker stojimo na stališču opazovanja, ali bode vlada ugodila našim zahtevam, kakor od nje pričakujemo naši kolegi.

Kako mislimo glasovati glede izjemnega stanja na Češkem, izrazili smo že v svoji izjavi.

Ker nikakor ne more biti nas desetotrice namen, da obstajamo, kakor samostojen neznan klub, dogovarjamo se na jedno in na drugo stran, da si parlamentarno stališče zboljšamo in utrdimo. Da v prvi vrsti mislimo na to, da osnujemo jugoslovanski klub, je naravno; toda, gospóda, meni se vidi potrebno tukaj omeniti, da naši hrvatski bratje kolegi odklanjajo to ime. Jugoslovanski klub je naš ideal in bil od nekdaj in to ime se je menda iz nekdanjega antagonizma proti prvemu Jugoslovancu zavrglo. Če se pa sedaj istežjo razlogi temu, je to goli formalizem. Nikjer pa ni formalizem kvarnejši, kakor v politiki. Jaz to samo omenjam, da se vidi, da ni vse zlato, kar se blišči. Pa tudi kakor jugoslovanski klub, katerega vendar utegnemo napraviti, moramo gledati, da dobimo zaveznikov. Pred vsem ni nikakega zadržka, da se z nemško-konservativno skupino, če razpade konservativni klub, zvežemo po parlamentarni komisiji in posebno želiti je, da se z drugimi slovanskimi zastopniki zblizamo, posebno če najdemo to, kar nas bruzi, in vse odstranimo, kar nas razdružuje. Tak vse Slovence združujot smočer je narodna enakopravnost in v kolo skupin, stremočia za tem smotrom, vstopiti mora tudi najmlajnejši slovanski poslanec. Tudi v tem oziru smo se že nekateri razgovarjali, a v klubih nismo tega še razpravljali. Pogoj vsem tem razgovorom je pa ta, da se klubi v svojem postopanju statutarno ne vežejo, da odposlanci klubov le klubovo stališče zastopajo, da se ne odločuje po večini in manjšini itd.

Taka uredba se za sedaj naglašja in bi imela svoje velike parlamentarne koristi. Na vsako večje uprašanje bi se klubi vzajemno opozarjali in tako na skupno in soglasno postopanje pripravljali. — Omenjam nalašč te podrobnosti, da se bode umelo, če pristavim, da tudi tako zblizanje se ne bode ročno izvršilo. Taka je približno slika o naših parlamentarnih razmerah in upam, da bode slovensko obkinito uvaževalo naše težavno stališče in da bode uverjeno, da iščemo najboljša pota, da dovedemo narod do boljše bodočnosti. (Živahno odobravanje in burni živio-klici).

Za gospodom dr. Ferjančičem govoril je poslanec ljubljanskega mesta gospod Josip Kušar. Govornik omenja, da ga je veselilo občno odobravanje koraka šestorice slovenskih poslancev, obžaluje pa, da niso izstopili vsi slovenski poslanci iz Hohenwartovega kluba in da se ni dosegla popolna jedinstvo. Gledé na volilno reformo izjavil je, da stoji tudi on na najsirjem temelju, sploh pa, da bode vselej po svojih močeh deloval za koristi naroda slovenskega. Tudi temu govoru sledilo je živahno odobravanje.

Ker se ni nikdo več oglasil k besedi, dal je predsednik od gosp. Hribarja nasvetovane resolucije na glasovanje. Vse tri resolucije bile so z odobravanjem jednoglasno sprejete. Potem je zaključil predsednik shod.

Domače in razne novice.

Osebnostne vesti. — Preč. g. mirenški župnik Janez Lukežič imenovan je dekanom v Komnu, vendar ne pojde še takoj na svoje novo mesto. — Preč. g. Jožef Fabijan, župnik v Čepovanu, dobil je župnijo pri Sv. Luciji, katero je že prevzel. Kdo bo njegov naslednik v Čepovanu, ni še gotovo. V Vavovljah je umrl g. učitelj Martin Kosič. Rojen je bil 11. nov. 1835. v Vodica v Istri.

Kancelist g. Jos. Pagon premeščen je iz Tolmina v Cerkno; narobe pa je prišel iz Cerkne v Tolmin g. Josip Krasevec. — Kancelist gosp. Jos. Vittori premeščen je iz Buj (Istra) v svoj rojstni kraj Kanal.

Davčni vajenec g. Jos. Plahuta premeščen je iz Buj v Kanal.

Novo društvo v Gorici. — Znani glasbeni strokovnjak č. g. Ludovik Láčina, kapelan v Št. Petru, izprožil je prekrasno misel o „Slovanskem pevskem društvu“, ki naj bi se osnovalo za Gorico in okolico. Vasi v okolici bi imele zborove in pevске vaje vsaka za-se, le od časa do časa bi se vršile skupne skušnje v Gorici, zlasti pred vsakim javnim nastopom. V odboru bili bi vsi pevovodje, ki bi v svojih sejah določevali, katere pesmi naj se povsod ob istem času uče.

Ta misel je prav lepa in izvršitev se nam ne zdi težavna, kajti če taki možje, kakor so gg. Láčina, Mercina, Vodopivec itd. stopijo društvu na čelo, ni dvoma, da bo izborno uspevalo v ponos in čast slovenskega prebivalstva v Gorici in okolici.

Tisti gospodje, ki se zanimajo za ustanovitev takega društva, naprošeni so, da pridejo v nedeljo ob 6. zvečer v prostore „Goriške Čitalnice“ na pogovor. Pozneje bo

itak zanimiva Miklavževa zabava pri „Sokolu“, katere se lahko vsakdo udeleži.

O srednjih šolah v Gorici širijo se čedalje bolj takó neverjetne novice, ki ljudstvo razburjajo do skrajne meje, da bo zares treba začeti preiskovati, ali so te govorice utemeljene ali ne. Pritožbe, ki prihajajo našemu uredništvu od strani starišev, so takó hude, da se ne upamo z njimi na dan. Vse kaže, da naše srednješolske razmere niso zdave in naperjene proti koristim onega ljudstva, za katero so srednje šole ustanovljene. Treba bo začeti odločen boj proti tem nezdravim in nenaravnim odnosajem. V ta namen prosimo vse svoje čitatelje, da bi nam naznanili vsakršno pritožbo, katero imajo v tem pogledu na seču. Predno začnemo razkrivati rane na našem srednješolskem telesu, moramo natančno poiskati vse, kar bi nam utegnulo služiti v tem boju. Zagotavljamo pa največjo močestnost, da se zaradi nas ne bo treba nikomur bati niti najmanjše neprilike.

Novi meščani. — V zadnji tajni seji mestnega starasinstva goriskega so bili sprejeti kot meščanje gg. Ivan Suda, Aleksander Saller, Jurij Kumberg, Cesare Pozzo in Josipina markiza Paolucci. Za to čast so jih obdali s 25 gl. enkrat za vselej. Gosp. Suda pa je od veselja daroval še 10 gl. zavodu zapuščenih otrok.

Zlato uro je zgubila neka gospodična na poti od kolodvora do kaprinske cerkvice in od tam do ljudskega vrta. Posten najdilec, ki jo prinese v naše uredništvo ali k redarstvu, dobi nagrado.

Candussi France, posestnik in zemljemerec v Romansu, preminol je v torek tega tedna v visoki starosti (menda je imel nad 90 let) in danes popoldne bo pogreb. Rajnik je bil obče visoko spoštovana oseba v naši Furlaniji, v zemljemerski stroki uzoren delavec in pošten skozi in skozi. Od leta 1863. do 1877. je v našem deželnem zboru zastopal furlanske kmečke občine in pristevali so ga najboljšim poslancom, posebno kot večaka v finančnih zadevah, kakoršnega ni bilo nobenega pred njim niti za njim v našem deželnem zastopu. Vsa leta svojega poslančevanja bil je najmarljivejši in najspretnější ud finančnega odseka in zaradi tega so se mu vedno izročevali najvažnejši referati v finančnih zadevah. Mož ni bil naše gore list, a ker je pri svojih italijanskih tovariših, kakor pri slovenskih poslancih užival veliko spoštovanje in zasluženou zaupanje in ker je bil zares ljudski zastopnik v pravem pomenu besede, ostane mu na Goriskem ohranjen hvaležen spomin. N. v m. p.!

Občinske volitve so se vršile prve tri dni tega tedna za županijo nakelsko-divaško. Volilci iz Barke so volili složno do zadnjega moža, ker so proglasili, da kdor ne bo volil določenih mož, tega **izobčinitjo**. Omenjamo ta dogodek zaradi lepega izraza, ki živi med Slovenci v Barci, namreč zaradi izraza **izobčiniti**, ki znači: izključiti iz občine. Ta izraz je vreden, da ga sprejmemo v književno slovenščino.

Volitve v deželni in okrajne šolske zastope. Ker je iztekla šestletna doba, za katero so bili imenovani deželni zastopniki v deželnem in okrajnih šolskih zastopih, imenoval je deželni odbor za prihodnjo dobo v dež. šolski svet zopet dosedanja zastopnika dr. viteza Pajerja in dr. Nikolaja Tonkličja, v okrajne šolske zastope pa za okraj goriske okoličje gg. Andreja Kojanciča in Franca Gruntarja, župana šmarijskega, za sežanski okraj gg. Rajmunda Mahorčiča, župana sežanskega in Josipa Fabijani-ja veleposestnika v Kobdilu, za toliminski okraj gg. Ludvika Cazzafura in Ignacija Kovačiča in za gradiški okraj gg. Dottori-ja in Del Torre-ja.

Dne 14. t. m. pa bodo volile občine svoje zastopnike v pomnožene okrajne šolske svete. Rojaki! volite razumne možje, kateri znajo ceniti vrednost dobrega šolstva in ki bodo povsem nezavisni na levo in desno. Edino ljudsko šolo imamo v svojih rokah, ali naj se tu pustimo tujcem gospodovati?! Ne in ne! Zató pričakujemo od gg. županov in podžupanov, da bodo volili le odločne in zavedne narodnjake v okrajne šol. svete.

V Kobaridu se je vršila 30. novembra poroka g. Ivana Miklavčiča z g.čno Rozi Urbančičevo. Kakor je povsod navada, zbrali so svatje tudi pri tej priliki 20 gl. 50 kr. v dober namen. To svoto so poslali ženinovi sestri gospi Josipini Fenovi pri solkanski mitnici za nekega revnega dijaka iz Kobarida. — Očitna hvala gg. svatom na tem človekoljubnem činu!

Iz Brd. — „Slovenski Jez“ in „Briska podružnica sv. C. in M.“ vabita svoje ude k rednemu občnemu zboru, ki bo dne 17. decembra ob 3. popoldne v Biljani. Na dnevnem redu bo sporočilo o delovanju minulega leta in volitev novih odborov. Pohirala se bo letnina in sprejemali novi udje. Naj bi bila udeležba obilna, ker so resni časi za Slovenstvo.

„Slovenski Narod“ vodil je po odhodu g. dr. Danila Majarova na Dunaj gosp. dr. Karol Triller, odvetniški kandidat. Ker je pa ta nastopil sodno prakso, odložil je vodstvo prvega slovenskega dnevnika, katero je začasno prevzel predsednik „Narodne tiškearne“ g. dr. Ivan Tavčar.

„Slovenski klub“ na Dunaju imel je v soboto zvečer drugo letošnjo veselico v gostilni „Zum alten Schottenthor“. Pri veselici sodelovali so pevc in tamburaši akademiskega društva „Slovenija“.

Slovenski poslanci, ki so še vedno ostali v Hohenwartovem klubu, poslali so svojim listom izjavo, katero ponatisnemo tudi mi, z nado, da nam gospodje ne zamerijo. Izjava se glasi:

Slovenski poslanci sklenejo, izstopiti iz konservativnega kluba, ako se jim od vladne strani ne da v primernem obroku, to je, vsaj do razprave notranjega, naučnega in pravosodnega ministerstva v budgetnem odseku poročstvo, za ugodno rešitev njihovih narodnih teženj, pred vsem onih, katere so bile od državnega zbora že odobrene z resolucijskimi sklepi.

Vošnjak, Klun, Šuklje, Povše, Globočnik, Rohič, Pfeifer.

Iz poročil, katere je tem gospodom poslanecem priobčil grof Hohenwart, gotovo ne morejo biti zadovoljni; zató se je nadejati, da se tudi oni čim prej pridružijo izstopivšim poslancem in da bodo takó pomagali ustanoviti večji jugoslovanski klub in močno slovansko zvezo.

S Kranjskega. — Eden najstarejših komisarjev je premeščen iz „službenih ozirov“ v listi oddaljeni Črnomelj, kamor se pošiljajo navadno le najmlajši uradniki. Prav dober uradnik, po službenih letih skoro najstarejši glavar (v Krškem) je isto tako dobil odlok, naj gre iz službenih ozirov v Črnomelj, kjer je že služil. Ker dobro poznamo ta uradnika, da sta bila delavna, objektivna in pravična moža, čudimo se, da sta bila iz službenih ozirov premeščena k majhnemu glavarstvu. Nam vse to diši preveč po „novem političnem vetru“; bojimo se, da sta se ta uradnika morala drugim umakniti, takim, kateri se utegnejo po novem vetru ravhati. Želimo, da bi se varali.

Štajersko. — Celjski magistrat dela še vedno ovire zgradbi „Narodnega Doma“, kateri hočeta zidati celjska posojilnica in južno-stajerska hranilnica. Novo poslopje bilo bi najlepše v Celju in obrtniki bi veliko zaslužili, a magistrat zavlačuje z rekurzi za nič vredne reči grajenje in morda mineta še dve leti, predno bi mogote začeti. Taki zagrizenci so celjski nemčurji!

Čitalnica v Brezicah hira in umira. Žalostno znamenje za štajerske Slovence! Nemčurji v Brezicah so bolj delavni in edini nego naši Slovenci. Rojaki, na noge, vzdramite se!

Hrvaške novice. — Zdaj zboruje hrvaški sabor. V proračunskem odseku je prišlo do jako rezkih razprav. Takó je v petek ban Hédervary zatrjeval, kakó želó da mu je pri sreču blagor in napredek trojedne-kraljevine hrvaške, kar so madjaronski kinmovci sevedna glasno potrjevali. Toda ustal je opozicionalec dr. Frank ter povedal banu v brk, kakošna je tista njegova skrb za Hrvaško.

V Brodu na Savi bo 9. t. m. dopolnilna volitev za sabor. Združena opozicija kandiduje znanega književnika g. Evgena Kumičiča, ki utegne biti izvoljen.

V saboru vrše se prav burne seje. Zlasti v ponedeljek moral se je ubogi ban potiti, predno je prišel k besedi.

Ban Khuen Hédervary vlada že 10 let v kraljevini hrvaški. Njegovi verni slugi rujejo po celi deželi, da bi mu občine pošiljale častitke. Kakó se kujejo častitke, razvidno je iz služaja v Bakru. K seji prišlo je 10 staričin. Župan je nepričakovano stavil predlog, naj občinski zastop pošlje banu častitko. Pet starišin glasovalo je za županov predlog, pet pa proti njemu; odločil je županov glas. Ako bi bil ta predlog na dnevnem redu, došli bi bili k seji vsi starišine in predlog bi padel.

S Tolminskega. — V zadnji številki „Primorca“ sem omenil Krajnikovo „Začetnico“. Njegova „Začetnica“ se od sedanjih precej razločuje. Učiteljska konferenca jo je pohvalno sprejela in predlagala, naj se predloži deželni učiteljski konferenci. Da je pa to delo že popolno in brez vsake napake, tega g. Krajnik gotovo niti sam ne misli. Moja misel bi tedaj bila, naj bi rokoval, ko ga je že popred sam še enkrat skrbno pregledal in popravil, priložil več listov praznega papirja. „Začetnica“ naj bi se potem pošiljala od učitelja do učitelja; vsak naj bi jo prav pazljivo bral ter svoje opazke in nasvete zapisoval v priložene liste papirja. Prav takó naj bi se poslala tudi najboljšim učiteljem po drugih okrajih Goriskega. Po tej poti bi g. Krajnik dobil gotovo lepo število prav dobrih nasvetov in popolnih in oziroma na te naj bi potem svojo „Začetnico“ zopet uredil. Na ta način bi se njegovo delo zdatno popolnilo, ker več oči več vidi in vsi ljudje vse vedo.

Radodarni doneski. — Za „Slogine“ zavode je došlo v zadnjih dneh:

Č. g. Anton Bratina, vikar v Doberdolu, 1 gld. — Gostilničar g. Ivan Reja v Gorici nabral je v veselju družbi: F. F. 1 krono, K. P. 2 k., I. R. 2 k. — Gosp. učitelj Jos. Rakovšek nabral med kobarškimi možaki narodnjaki pri zabavnem večeru 2 gld. 35 kr. — Svatje gosp. Jozefa Murovca v Podmeleu 17 gld. — V Solkanu pri zlati poroki gg. Antona in Ane Mozetič 15 gld. 20 kr. — Gosp. Valentin Kofol nabral pri demantni poroki gg. Petra in Jozefe Košir v Kanalu 10 gld. 70 kr. — Gosp. Avg. Tance je poslal z Nabrežine 2 gld. 42 kr., katere so zložili udeleženci občenega zbora tamošnjega pevskega društva, in 1 gld. 50 kr., nabrane v neki družbi s šaljivim štetjem. — Č. gosp. Gradenski je daroval ob svojem godu 10 kron. — Pri ženitovanju Jož. Birse v Ribembergu nabral g. Franc Pavlica 1 gld. 60 kr. — G. Ivan Vogrič, učitelj v pokoju v Gorici, 3 krone. — G. P. M., Drasček Peter in Koren Ant., trgovci v G., vsak po 1 gld. — G. prof. Viktor Bežek v G. 1 gld. — Zvezn. uradnik g. Fran Blažon 1 gld. — Gosp. dr. Jos. Jakopič v G., 2 gld. — G. Leopold Bolko, župan v Črnicah, 2 gld. — G. Simon Rožane, krojaški mojster v Gorici, 2 gld. — Preč. gosp. dr. Franc Žigon v G., 3 gld. — Gospa Leopolda P. v Devinu, ker se ne more udeležiti jutrajnje veselice, 1 gld.

Od naših narodnih občinskih zastopov oglasila sta se poleg bolškega še dva in sicer: Starašinstvo v Šempasu je dovolilo 50 kron. starašinstvo v Renfah pa 20 kron. — Naj bi tudi druga starašinstva posnemala ta prelepi vzgled!

Za božičnice v G. in okolici je došlo: Neimenovan dobrotnik v Brdih dvakrat po 1 gld. — Č. g. Franc Stepančič, kural v Otlci, 5 gld. 60 kr. — Gospa Pavlinova Pakova na Dunaju 5 gld. — Gospa Marija Skrinjarjeva v Sežani 1 krono, ker se ne more udeležiti jutrajnje veselice. — Gg. Saunig in Dekleva 50 kr. — Neimenovane v Solkanu 1 gld. — V gostilni pri Fonu sta dala gg. Cvetrežnik in Potočnik vsak po 1 krono. — G. Val. Kumar v G. 4 gld. — G. Jos. Dekleva nabral v mestu in na deželi 21 gld. 80 kr. (pozneje priobčimo natančen izkaz teh darov.) — Preč. g. župnik Wolf 1 gld. — G. Ant. Križnič v Kanalu 50 kr. — G. dr. N. Tonkii 3 gld. — G. dr. Jos. vit. Tonkii 2 gld. — Preč. g. dr. Fr. Žigon 2 gld.

Neimenovani dobrotnik v Gorici je daroval prav veliko šolskih potrebščin; natančnejši izkaz sledi.

Usnja so dalje darovali gg. N. iz S., Alojz Scalettari, A. N. iz R., Lr. Bisiak, Fr. Bensa.

Za družbo sv. C. in M. je došlo: Č. g. Fran Pavletič za slov. šolo in vrtec v Ločniku 5 gld. Gospa Jakilova v Rupci 2 kroni.

Taka uzorna požrtvovalnost navdaja Slovence v goriskem mestu z najlepšimi nadami za prihodnost. Dokler nam bodo stali na strani prijatelji, ni se nam bati, da nas zatre tujčeva peta.

Priznanje in odobrenje slovenskim poslancem, zlasti p. n. g. grofu Alfredu Coroninju dr. Antonu Gregorčiču, ki so izstopili iz Hohenwartovega kluba na Dunaju o prevažni priliki nastopivše nove liberalne vlade, ki prezira v svojem programu državne temeljne postavbe o enakopravnosti vseh narodov, sklenil je odbor „Slovenskega Jeza“ v seji dne 5. decembra - enoglasno.

Gradenski.

Novo župane dobé v kratkem največje županije v Brdih — smartenska in dolenska; prva županija ima 24, druga 18 staraslin, ki so že izvoljeni. Bog daj, da bi bili izvoljeni županom pravi postenjaki, odločni rodoljubi, razumni možaki!

Za novo leto pošiljajo si prijatelji svoja voščila najkrajše in najcenejše z vizitnicami ali posetnicami. Naša tiskarna izdeluje take vizitnice jako lično, z najnovejšimi krasnimi črkami, v elegantnih satuljicah, ki so v okras vsakemu salonu, vizitni sobi ali pisalni mizi — ne da je cena vizitnicam višja. Naročila z dežele izvršujemo z obratno pošto.

Tržne cene v Gorici. — Kava santos 158 do 160, sandomingo in java 168, portoriko 180 do 192, cejlon 195. — Sladkor 38 in 38 $\frac{1}{4}$. — Petrolij 18 $\frac{1}{4}$. — Špeh 72. — Maslo surovo 85, kuhano 95.

Kriza na Srbskem. — Letošnja jesen je bogata na ministerskih krizah. Za Taaffejevim ministerstvom padlo je italijansko, potem Francosko in konečno srbsko. Srbski ministerski predsednik Dokić leži na smrt bolan v Opatiji; zato je celo ministerstvo podalo ostavko, katero je kralj tudi sprejel. Skupščina (državni zbor) je nehala zborovati, dokler se kriza ne reši. Narod bi zopet rad Pašića videl na sedežu ministerskega predsednika, a kralj ga nič kaj ne mara, ker je Pašić iztirjal svoje dni kraljico Natalijo iz kraljevine. Najbrž bo imenovan Gručić, pod katerim bi lahko ostali vsi dosednji ministri.

Rusija. — Pariški „Gaulois“ poroča, da je zaroka ruskega carjeviča s princezo Alice Hessensko gotova. Mi ne verujemo tej novici.

Del ruske mornarice, ki je bila v Toulonu, prijadral v je pirejsko luko na Grskem. Grki so Ruse siljajno sprejeli in odlikovali z vsestransko pozornostjo. General Avelan je bil povabljen h kralju na obed, a kraljevska rodbina je drugega dne obedovala pri generalu na parobrodu „Nikolaj I.“

Z Dunaja. Poslanska zbornica bode prihodnji teden imela vsak dan seje, da bo možno končati zborovanje dne 16. decembra.

Poljski klub naročil je svoji parlamentarni komisiji, naj poskusi porazumeti se z maloruskimi poslanci, da bode oba kluba skupno postopala in da Malorusi ne pristopijo slovanski koaliciji.

Deželni zbor češki se snide dne 28. decembra, da se pred novim letom reši deželni proračun. Galiski dež. zbor se snide še le po novem letu, vsi drugi deželni zbori pa sredi meseca decembra.

Ganz self. bedruckte Fourlards 85 kr. bis fl. 3.63 p. Met. -- (ca. 450 versch. Disposit.) -- sowie schwarze, weisse und farbige Seidenstoffe von 45 kr. bis fl. 11.65 per Met. -- platt, gestreift, kariert, gemustert Diamante etc. (ca. 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.) porto- und zollfrei. Postkarten 5 kr. Porto nach der Schweiz. Sriden-Fabrik G. Henneberg (k. u. k. Hof). Zürich. 2

Prednaznanilo.

V kratkem pride v Gorico gledališče, ki bo predstavljalo čarodejstvo, nastopanje „duhov“ in druge posebnosti najzanimivejše vrste. Natančnejše naznanilo sledi.

P. Müller
vodja.

Št. 1340.

O. s. sv.

Natečaj.

V sežanskem šolskem okraju je podeliti sledeči učiteljski službi:

1. Služba nadučitelja na dvorazrednici v Nabrežini.
2. Služba učitelja voditelja na enorazrednici na Vatovljah.

Prosilci za ti mesti naj vložijo svoje prošnje, ki morajo biti spremljene se spričevalom zrelosti in učiteljske sposobnosti, z dokazom avstrijskega državljanstva (domovnice) in z dokazom sposobnosti za subsidiarinen pouk katoliškega verouka, potem predstojnega okrajnega šolskega sveta do 15. januarja 1894 pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Sežani

C. kr. okrajni šolski svet,
Sežana 25. novembra 1893.

Putzer, predsednik.

Za Božič in Novo leto!

Priporočam podpisani sl. občinstvu, bogato svojo zalogo vsakovrstnih ukusno izdelanih stvari za olepšavo božičnega drevesa.

Voščilne liste najnovejše izdaje, iz najnovejših izdaje, iz najznamenitejših tvornic.

Za noveletne darove primerno.

Velika zbirka: **koledarjev, knjig s podobami, alburnov za fotografije in poezije**, papirja za pisma v ličnih kasetah, itd.

Ant. Jeretič

trgovina papirja in knjig
lastna izdelovalnica šolskih zvezkov
vsake vrste.

Za Božič in Novo leto!

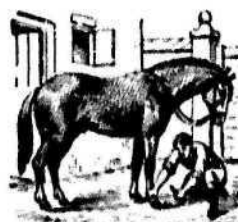
Zdravila za živino

Skušena redilna štupa za živino, za konje, rogato živino, ovce in prašice itd.

Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr. 5 zametkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Cvet za konje.

Najboljše mazanje za konje, pomaga pri pretegu, otekanju kolena, otrpnenju v boku, v križu, otekanju nog, mehurjih na nogah itd. Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld. 5 steklenic samo 4 gld.

Ta zdravila za živino dobivajo **lekarni Trnkoczi-ja** v Ljubljani zraven rotovža in se vsak dan s pošto razpošiljajo.

Cena originalni steklenici naravne vrste rmene 70 kr.

„ belc 1 — gld.

Ribje olje z železom.

To olje se priporoča posebno nervoznim in šibkim otrokom.

Ribje olje z železnim oksidom.

Z njim se ozdravijo v kratkem prav gotovo vse bolezni na kosteh, škrofoli, pomankanje krvi in splošna obnemoglost.

Cena steklenici 70 kr.

Opomln. Olje, katero dobivam naravnost z Norveškega, predno ga nalivam v steklenice, vselej kemiški preiščem, da morem svojim odjemnikom garantovati pristnost in zdravilnost.

Elizir iz Kine in železa — Cristofolettijev najbolje sodelujoče sredstvo z ribjim oljem, je najbolje proti pomankanju krvi

Cena steklenici 60 kr.

Učenjaški prvaki

vseh dežel, kot presojevalci preparatov, izloženih na higieničnih razstavah v Londonu, odlikovali so z častno diplomom in zlato kolajno

želodečno
tinkturo

(Znamka tovarne)

lekarničarja

G. PICCOLI v Ljubljani.

Tako odlikovanje je najboljša pričevala temu dietetičnemu sredstvu, katero je splošno cenjeno zbog svoje popolnosti, kajti krepi želodec in ga ohranjuje zdravega, pospešuje prebavljanje in izpraščevanje.

Razpošilja je pripravitelj G. Piccoli v Ljubljani proti poštnemu povzetju. Skatljica z 12 steklenicami stane f. 1.80; z 55 f. 5.20 in ja baš poštni omot 5 kr. Poštnino plača naročitelj. — Prodaja se po 15 nč. stekl. v lekarni Pontoni v Gorici.

Anton Potatzky

v Raštelju štv. 7 v Gorici

prodajalnica drobnega in nürnbergškega blaga
na drohno in na dehelo.

Jedlno in najcenejše kupovališče.

Posebna zaloga

za kupovalce in razprodajalce na deželi, za krošnjarje in emjarje.

Največja zaloga

čevlarskih, krojaških, piarskih, popotovalnih in kadilnih potrebščin.

Zimska obuvale.

Vozčki in stoli na kolesih za otroke, **Strune za godale.**

Posebnost: Semena za zelenjavo in trave. Prosim dobro paziti na naslov:

Na sredi Raštelja štv. 7.

Ribje olje

lekarni Cristofoletti.

To pristno olje je izborna sredstvo proti prsim boleznim in proti splošni obnemoglosti.

Dr. Rose životni balzam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjujoče ter milo raztoplajoče

domače sredstvo.

Velika stekl. 1 gld., mala 50 kr. po pošti 20 kr. več Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonično varovana varstvena znamka. Zaloge skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogerske. Tam se tudi dobi:

Praško domače zdravilo

To sredstvo pospešuje prav izbornu, kakor svedoči mnoge skušnje, ubenje, zmrzovanje in ločenje ran ter poleg tega bolečine, čistilaža V škatlicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonično varstvena znamka.

B. FRAGNER PRAGA

št. 203, 204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“ Poštna razpošiljatev vsak dan

ESENCE

za izdelovanje vseh žganjin, finih likerjev in specialitet, prodam v vseh množinah.

Iz tega imam esence za kis ali jesi 80% kemično čisto, izdeluje se pikanten in močan vinski ali tudi navadni kis. Navodi in lepak se brezplačno prilagaja.

Za najboljše uspehe jamčim. — Ceniki brezplačno.

Karol Filip Pollak

Essenzen-Specialitäten-Fabrik
Praga.

== Dobri zastopniki se iščejo. ==

Vozni listi in tovarni listi v

Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrod „Red Stearn Linie“ iz Antverpena direktno v

New York & Philadelfijo

koncesijonovana črta, od c. kr. avstrijske vlade. Na uprašanja odgovarja točno: koncesijonani zastop

„Red Star Linie“

na DUNAJU, IV Weyringergasse 17 ali pri

JOSIP-U STRASSERJ-U

Statbureau & commercialer Correspondent der k. k. Staatsbahnen in Innsbruck

Naravne mineralne vode iz raznih studencev.

Kemični, farmacevtski in drogerijski izdelki najbolj čistane domače in tuje zdravilne posebnosti.

Ribje olje, naravno in izvrstno, prijetnega okusa in kemično čisto.

Ribje olje z železom ali železnim jodom.

Najčistejša žveplenokisla apno c. kr. kmetijske šole v Gorici za vinarsko rabo.

Zdravila za živino, konjski cvet, konjski prašek, goveji prašek.

Homeopatična zdravila.

prodaja novoustanovljena lekarna

Braunitzer v Rabatišcu št. 16.

v najemu

Alojzija Gliubich-a.

Kwizdov — Že več let presku-

fluid za — šano domače

protin. — sredstvo proti bo-

lečinam.

Kwizdov — Cena cele steklenice 1 gld.

fluid za — pol steklenice 60 kr.

protin. — Pazi naj se na varstveno znamko in zahteva izrečno iz Kreisapothek

Korneuburg b. WIEN.

Teodor Slabanja

srebrar V GORICI (Görz) ulica Morelli 17

e preporoča preč. duhovščini za napravo cerkvenih posod in orodij iz čistega srebra, alpaka in medenine kot: monštrane, kelihov, itd. itd. po najnižji ceni v najnovjših in lepih oblikah. Stare reči popravim ter jih v ognju posrebeim in pozlatim.

Da si zamorejo tudi menj premožne cerkve omisliti eazne cerkvene stvari, se bodo po želji prečastitih p. n. gospodov naročnikov prav ugodni plačilni pogoji stavi. Ilustrovani cenik franco.

Vsi stroji za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, čistilni mlini za žito, slamoreznice.

Avtomatični aparati proti peronospori.

Tlačilnica za grozdje in olive. Tlačil-

nice za sadje, aparati za kletarstvo.

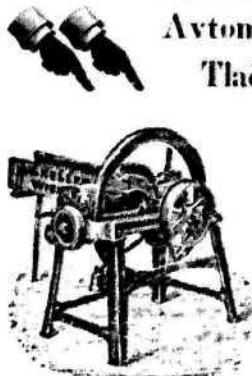
Pumpe za vse svrhe in v obče

vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in

moštarstvo v najraznoverstnejših

najboljših uredbah

prodaja

Bogato ilustrovani katalogi v nemškem, slovenskem in italijanskem jeziku gratis in fr. po.

Ign. Heller, Dunaj

Praterstrasse Nr. 78

CENE ZOPET ZNIŽANE

Prekupci dobe izdaten popust.

Darovi za sv. Miklavža in za Božič

Naznanjam p. n. občinstvu, da sem dobil nenavadno veliko najrazličnejših okraskov za božično drevesce.

Dalje imam na izbiro čevljev, nizkih in navadnih s kožuho in brez nje vseh velikosti in vrst, kakor tudi zapeljivnice, nogavice, rokavice in zavratnice za zimsko dobo; čevlje za dame in gospode imam tudi iz kavčuka.

Bogata zaloga igrač vseh vrst za dečke in deklice vseh starostij.

Cene so take, da se ne boji konkurence.

Josip Culot,

v Raštelji št. 2-25

Darovi za sv. Miklavža in za Božič

„Goriška tiskarna“ A. Gabršček izdeluje moderne vizitke po nizkih cenah.

Lekarna „k zlatnem držav-nemu jabolku“

J. PSERHOFFER

Dunaj, I., Singerstrasse 15.

Kri čistilne kroglice, rije univerzalne kroglice

imenovane, zaslužijo slednje ime po vsej pravici, ker je v resnici jako mnogo boleznij, v kojih so te kroglice zares izvrstno učinkovale.

Že mnogo desetletij so te kroglice splošno razširjene in je malo obitelji, kjer bi ne imeli vsaj malo zalogo tega izbornega domačega sredstva.

Mnogi zdravniki so priporočevali in priporočujejo te kroglice kot domače sredstvo, vzlasti proti vsem boleznim, ki nastanejo vsled slabe prebave in vsled obstrukcij.

Od teh kroglic stane: 1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zvitok s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., če se pošlje nefrankovano proti povzetju pa 1 gld. 10 kr.

Če se poprej vpošlje denarni znesek, potem stane poštnina prosta pošiljatev: 1 zvitok kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zvitka 2 gld. 30 kr., 3 zvitki 3 gld. 35 kr., 4 zvitki 4 gld. 40 kr., 5 zvitkov 5 gld. 20 kr., 10 zvitkov 9 gld. 20 kr. (Manj ko jeden zvitok se ne more pošiljati.)

Prosi se, izrecno „J. Pserhofer-ja kri čistilne kroglice“

zahtevati in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake škatljice na navodilu o uporabi stoječi podpis **J. Pserhofer** in sicer z rdečimi črkami.

Balzam zoper ozeblino. J. Pserhofer-ja, 1 lonček 40 kr. s poštnine prosto pošiljajo 65 kr.

Sok od ozkega trpotca Spitzwegrichsaft, 1 stekl. 50 kr.

Američansko mazilo zoper protin, 1 lonček 1 gld. 20 kr.

Prašek zoper pótne noge, cena škatljice 50 kr., s poštnine prosto pošiljajo 75 kr.

Balzam zoper golšo, 1 stekl. 40 kr., s poštnine prosto pošiljajo 65 kr.

Angelski balzam, 1 steklenica 50 kr.

Razen tu imenovanih prepatov so v zalogi še vse v avstrijskih časnikih oglašene tu- in inozemske farmacevtske specialitete ter se poskrbe vsi predmeti, katerih morda ne bi bilo v zalogi, na zahtevanje točno in najceneje. — **Pošiljatev po pošti** izvršujejo se najhitreje proti temu, da se prej vpošlje denar, večje naročbe tudi proti povzetju zneska.

Če se prej vpošlje denar (najbolje s pošto nakaznico), potem je poštnina mnogo cenejša, nego pri pošiljatu: proti povzetju.

Življenska esenca (Praške kapljice), 1 steklenica 22 kr.

Fijakerski prašek za prsi 1 škatljica 35 kr. s poštnine prosto pošiljajo 60 kr.

Tamochuin-pomada J. Pserhofer-ja, najboljšo sredstvo za rast lasij, 1 pušica 2 gld.

Univerzalni obliž prof. Stendel-a, 1 lonček 50 kr., s poštnine prosto pošiljajo 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Buiricha, domače sredstvo proti slabi prebavi, 1 zavoj 1 gld.

Novi Hitri računar

v treh jezikih

na prodaj v vseh knjigarnah po

30 kr.

Knjigarna in prodajalnica papirja

J. Pallich v Gorici

paporoča ilustrovane in modne časopise in knjige vseh vrst. Dalje priroča vseh vrst pisalnih in solskih potrebin po najnižjih cenah.

Ustanovil l. 1767. Johann Jakob Samassa.

Ces. in kralj.

dvorni zvonar

ALBERT SAMASSA

v Ljubljani

Harmon. in melodični glasovi

z izbornu pripravo za zvonjenje. Zvonove do 40 centov more zvoniti en sam mož. Čista kovina s srebrnobelo bliskavo. Močan čist glas.

Garancija pet let.

Cerkvene priprave iz masivnega bronat: svečniki, lustri, svetilke, altarni križi, kanonske tablice, lonci za cvetlice itd., dalje gasilnice, pumpe ograje pri studencih, ventili itd.

Občine in požarne brambe dobe naročila tudi na obroke.

Ceniki brezplačno! Štiri častne medalje, 21 setinj.

Potrebna za

Kathreiner-jeva Kneipp-ova sladna kava

vsako hišo

je

z okusom prave kave. Ta daje nedosegljivo prednost, da se more opustiti škodljivo uživanje čiste ali pa pomešane prave kave ter pripravljati še veliko okusnejša in pri tem zdravejša ter redilniša kava. Nepresegljivo kot pešmes k pravi kavi. Jako priporočljivo za ženske, otroke in bolnike. Ponarejenj treba se je skrbno ogibati. — 1/2 kila po 35 ke. Dobiva se povsod.

Edino pravo v belih paketih s podobo župnika Kneippa kot varstvena znamka.